

Datum

2025-06-05

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2025-548

Yttrande**Till**

Utbildningsdepartementet

Remiss Utbildningsdepartementet - Ett likvärdigt betygssystem (SOU 2025:18)

U2025/00401

Sammanfattning

Malmö stad är positiv till en modell med meritvärdeskalibrering i stort, inte minst när det gäller att kunna göra jämförelser mellan skolor, jämförelse över tid, samt för att motverka betygsinflation.

Även om förslagen medför en mängd positiva konsekvenser ser Malmö stad samtidigt utmaningar med förslagen. Till dessa risker hör att undervisning blir provstyrd, att elevernas stress kan öka och att systemet kan skapa en osäkerhet för eleverna eftersom det inte går att veta säkert om de blir antagna förrän efter att betygen kalibrerats. Vidare ser Malmö stad flera utmaningar med förslagen som omfattar komvux, bland annat att enbart nationella slutprov ska användas för urval till högskolan. Malmö stad bedömer även att tidsplanen för införande av reformen är snäv och att införandet bör senareläggas.

Yttrande

8.1 Huvudförslag: Meritvärdeskalibrering

Malmö stad ställer sig positiv till den föreslagna modellen med meritvärdeskalibrering i stort, inte minst när det gäller att kunna göra jämförelser mellan skolor och över tid, samt för att motverka betygsinflation. Det är positivt att de lärarsatta betygen finns kvar, samtidigt som kombinationen med slutprov skapar förutsättningar för att få hög samstämmighet vid bedömningen.

Malmö stad anser samtidigt att systemet kan riskera att skapa en osäkerhet för eleverna eftersom det inte går att veta säkert om de blir antagna till vidare studier förrän efter att betygen kalibrerats. Det blir extra allvarligt om eleven inte kan skriva om slutprov och komplettera till meritvärde för att bli behörig till ett nationellt program i gymnasieskolan.

Malmö stad anser därtill att det finns en risk för att det nya systemet kommer medföra att det tar längre tid för att få fram elevernas meritvärde vilket kan leda till att antagningen till gymnasieskolan förskjuts så att antagningen inte blir klar till den 1 juli. Det finns också en risk att även antagningen till högskolan förskjuts. Malmö stad anser att det finns ett behov att se över tidsramar för gymnasieantagning och antagning till högre studier.

Malmö stad bedömer också att modellen kan komma att innebära en utmaning att förklara för elever, vårdnadshavare och personal. Det är viktigt att det finns ett väl framtaget stödmaterial vid implementering, där modellens delar på ett pedagogiskt sätt förklaras på ett sätt som också är anpassat för elever som får sina första betyg i årskurs 6.

13.3 Meritvärdering i komvux på gymnasial nivå

Idag har komvux fem kursstarter per läsår. Det beror bland annat på att komvux ska vara en flexibel skolform som ska kunna stödja elever som behöver komma vidare till högre studier eller arbete. Utredaren föreslår att det ska finnas två tillfällen per termin att skriva slutprov samt ett uppsamlingstillfälle. Det finns emellertid bara ett antagningstillfälle till högskolan per termin. Malmö stad ser flera utmaningar för såväl organisation som individ. En utmaning är att eleverna behöver aktualisera sina kunskaper inför att de ska skriva nationella slutprov, om det gått en tid mellan att undervisningen har avslutats och att slutprov erbjuds. Det kan också medföra att det skapas förväntningar på huvudmannen att organisera undervisning inför slutproven. Det finns en tydlig risk för att elever i hög grad kommer att välja de kursstarter som ligger närmast i tid till ett av högskolans antagningstillfällen. Det kan också bidra till inläsningseffekt om en elev inte initialt genomför slutprov, men senare vill studera vidare.

15.2 Ändrade behörighetsregler för behörighet till gymnasieskolan

Malmö stad ser en risk med att introduktionsprogrammet programinriktat val ska tas bort eftersom man då tar bort möjligheten för elever som nästan är behöriga till nationellt program att bli behöriga till nationellt program. Förslaget kan innebära att elevernas skolgång fördröjs och eventuellt behöver gå ett år på individuellt förberedelseprogram för att nå behörighet.

19 Prov-, betygs- och bedömningsstress

Gällande de icke obligatoriska skolformerna bedömer Malmö stad att förslagen riskerar att öka elevernas stress och därmed behöver utredas ytterligare i relation till elevernas arbetsmiljö. På samma sätt behöver det utredas ytterligare hur en ökad inriktning på prov påverkar elevernas lärande och deras möjligheter att utveckla kritiskt tänkande. Malmö stad bedömer att det finns en risk för att förslagen leder till en ökad

provorientering av undervisningen, vilket i sin tur kan leda till minskad motivation och intresse hos eleverna.

20.1.1 Ikraftträdande och tillämpning av förslagen

Malmö stad anser att hänsyn måste tas till inverkan av andra remissförslag som kommer innebära ett omfattande reformarbete i flera delar av styrkedjan de kommande åren. Det bedöms vara rimligt att implementering genomförs i anslutning till de förslag som återfinns i remissen ”Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19)”. Det är önskvärt om stödmaterial och liknande kan tas fram i god tid innan förändringarna börjar att gälla, så att huvudmannen kan genomföra informations- och implementeringsinsatser.

För de icke obligatoriska skolformerna innebär utredningens förslag att tre betygssystem kommer tillämpas samtidigt - betyg enligt 2011 års läroplan, ämnesbetyg (Gy25/Komvux25) och betyg enligt det nya förslaget med tio steg under hösten 2027. Malmö stad vill också framhålla att implementeringen av dessa förslag kräver tid och resurser hos huvudmännen för kompetensutveckling av personal, beslutsstöd och digitala studieadministrativa system som kan hantera de nya betygen. Malmö stad anser att det är viktigt att regeringen tar hänsyn till mottagarkapacitet, det vill säga att det krävs kapacitet för att bedriva skola samtidigt som nya förslag ska implementeras och förberedas för kommande förändringar. Malmö stad föreslår att införande av förslagen senareläggs för att minska risken för fel i implementering och ge utrymme för huvudmännen att förbereda för förändringarna.

21.6.3 Konsekvenser för elever i komvux på gymnasial nivå

Malmö stad anser att det är oklart hur yrkesprov för elever på yrkesprogram ska utformas och vad det innebär för antalet prov som elever på yrkesprogrammen ska skriva. Malmö stad anser att förslaget om yrkesprov behöver utredas innan förslagen genomförs. Vidare vore det negativt för eleverna om de nationella slutproven inte kalibreras med yrkeskurser som är elevernas huvudsakliga studieområde. Även yrkesutbildningarnas attraktionskraft kan påverkas negativt.

Ordförande

Katrin Stjernfeld Jammeh

Sekreterare

Nicklas Löfström